

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.411.4.1.2025

Pan

Wojciech Rapka

Komendant Miejski

Państwowej Straży Pożarnej w Tychach

Komenda Miejska

Państwowej Straży Pożarnej w Tychach

Aleja Niepodległości 230

43-100 Tychy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**S/25/002 – Wybrane aspekty funkcjonowania Komendy Miejskiej Państwowej
Straży Pożarnej w Tychach**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tychach, Aleja Niepodległości 230, 43-100 Tychy ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Rapka, Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Tychach, od 1 lutego 2023 r. do nadal ² . W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Piotr Szojda, Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Tychach, od 12 maja 2017 r. do 31 stycznia 2023 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dysponowanie mieniem niezbędnym do realizacji zadań, a w szczególności pojazdami ratowniczo-gaśniczymi. 2. Przygotowanie, realizacja i nadzór nad zadaniem inwestycyjnym budowy jednostki ratowniczo-gaśniczej w Bieruniu. 3. Pozyskiwanie wsparcia materialnego od podmiotów zewnętrznych. 4. Prowadzenie działań związanych z promocją czujników na pojazdach ratowniczo-gaśniczych. 5. Współpraca z osobą/osobami prowadzącymi publikacje internetowe nt. działalności służb ratowniczych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2022 - 2025 (do 30 czerwca) z wykorzystaniem dokumentów sporządzonych przed i po tym okresie, o ile mają one związek z kontrolowaną działalnością.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	Wiesław Pietrzyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/188/2025 z 28 października 2025 r. Michał Nowak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/185/2025 z 24 października 2025 r.

(akta kontroli str. 1-6)

---

¹ Dalej: *KM PSP* lub *Komenda*.

² Dalej: *Komendant*.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność *KM PSP* w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Wyposażenie *KM PSP* w pojazdy ratowniczo-gaśnicze odpowiadało standardom minimalnego wyposażenia komend powiatowych i miejskich Państwowej Straży Pożarnej⁵, a przekazywanie zbędnego sprzętu jednostkom Ochotniczej Straży Pożarnej⁶ odbywało się zgodnie z wytycznymi Komendanta Głównego *PSP*, nie powodując niedoborów ani nie ograniczając zdolności operacyjnej *Komendy*.

Zadanie inwestycyjne budowy siedziby Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Bieruniu⁷ zostało rzetelnie przygotowane, zrealizowane i rozliczone, a wykonawców jego poszczególnych etapów wyłoniono zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawa zamówień publicznych⁸.

Przyjmowanie przez *Komendę* darowizn pieniężnych i rzeczowych od samorządów oraz przedsiębiorców odbywało się zgodnie z przepisami i nie naruszało zasad finansowania *PSP*.

Osiem pojazdów ratowniczo-gaśniczych należących do *Komendy* było oklejonych napisami i grafikami w ramach kampanii edukacyjno-informacyjnej, mającej na celu ograniczenie liczby zatruc wywołanych dymem lub tlenkiem węgla (czadem). Grafiki te nie miały charakteru komercyjnego i nie wskazywały żadnego konkretnego producenta ani sprzedawcy urządzeń do wykrywania dymu i czadu.

Komendant nie wyrażał zgody na udział osób trzecich, niebędących funkcjonariuszami *PSP*, w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Zasady współpracy z portalem internetowym publikującym relacje oraz materiały audiowizualne z działań straży, zostały sformalizowane w drodze dwustronnego porozumienia. Na mocy tego aktu zobowiązano przedstawicieli lokalnych mediów do zachowania zasady unikania zachowania mogącego utrudniać pracę strażaków lub powodować zakłócenia w miejscu zdarzenia, jak również do uwzględnienia konieczności zapewnienia ochrony wizerunku wszystkich uczestników akcji oraz poszanowania prywatności osób poszkodowanych.

---

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: *PSP*.

⁶ Dalej: *OSP*.

⁷ Dalej: *JRG* lub *JRG w Bieruniu*.

⁸ Dz.U. z 2024 r. poz. 1320, dalej: *ustawa PZP* lub *PZP*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁹ kontrolowanej działalności

1. Dysponowanie mieniem niezbędnym do realizacji zadań, a w szczególności pojazdami ratowniczo-gaśniczymi

Opis stanu faktycznego

1. Liczba pojazdów jakimi *Komenda* dysponowała w okresie objętym kontrolą zmieniała się w poszczególnych latach 2022–2025, jednak w całym tym okresie była zgodna ze standardami określonymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej¹⁰.

W latach 2022–2025 nie zmieniała się liczba posiadanych przez *Komendę*:

- lekkich samochodów rozpoznawczo-ratowniczych (SLRR) – 1 egzemplarz,
- samochodów ratownictwa technicznego (SLRt, SCRt i SRt) – 2 egz.

Zmieniała się liczba pozostałych pojazdów będących na wyposażeniu *Komendy*:

- średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych (GBA i GBA-Rt) na koniec 2022 r. *Komenda* posiadała trzy. Liczba ta wzrosła do czterech w latach 2023-2024, natomiast na koniec pierwszego półrocza 2025 r. ponownie spadła do trzech.

- ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych (GCBA), na koniec 2022 r. *Komenda* miała na wyposażeniu trzy, natomiast w pozostałym okresie – dwa.

- W latach 2022-2024 *Komenda* dysponowała jednym samochodem z drabiną mechaniczną lub podnośnikiem hydraulicznym (SCD i SHD), natomiast w 2025 r. ich liczba wzrosła do dwóch.

- liczba samochodów operacyjnych (SLOp) zwiększyła się z dwóch w latach 2022-2023, natomiast w latach 2024-2025 na wyposażeniu *Komendy* było pięć takich pojazdów.

Niezależnie od zmian liczby pojazdów stan wyposażenia *Komendy* odpowiadał standardom wynikającym z *rozporządzenia o wyposażeniu*.

(akta kontroli tom I str. 37-41; tom II str. 1-6)

2. W badanym okresie *KM PSP* pozyskała łącznie siedem pojazdów, z tego: dwa pojazdy przekazane przez Komendanta Wojewódzkiego¹¹ *PSP*

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Dz. U. poz. 1793, ze zmianami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1198). (dalej: *rozporządzenie o wyposażeniu*) Załącznik 1 do ww. rozporządzenia – Standard minimalnego wyposażenia komend powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej, w tym jednostek ratowniczo-gaśniczych:

- 1) Lekki samochód rozpoznawczo-ratowniczy – jeden w każdej JRG;
- 2) Średni samochód ratowniczo-gaśniczy – jeden w każdej JRG;
- 3) Ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy – jeden w każdej JRG;
- 4) Samochód z drabiną mechaniczną lub podnośnikiem hydraulicznym – jeden w każdej JRG;
- 5) Samochód ratownictwa technicznego – jeden w każdej JRG;
- 6) Samochód operacyjny – jeden na każde rozpoczęte 100 tys. mieszkańców powiatu, ale nie mniej niż dwa.

¹¹ Dalej *KW PSP*.

w Katowicach¹², jeden pojazd przekazany przez Komendę Miejską PSP w Gliwicach¹³, dwa pojazdy użyte przez KW PSP w Katowicach¹⁴, jeden pojazd przekazany w formie darowizny przez firmę prywatną¹⁵ oraz jeden pojazd zakupiony ze środków powiatu bieruńsko-lędzińskiego¹⁶.

W okresie objętym kontrolą zagadnienia dotyczące uznawania sprzętu transportowego za zbędny uregulowane były w Zarządzeniu nr 1 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 24 stycznia 2020 r. w sprawie gospodarki transportowej w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej¹⁷, a następnie w Zarządzeniu nr 6 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 8 maja 2025 r. o tym samym tytule¹⁸.

W tym okresie Komenda przekazała nieodpłatnie trzy pojazdy z kategorii opisanych w pkt 1, będące w jej dyspozycji do trzech jednostek OSP:

- w Waleńczowie (powiat kłobucki)¹⁹;
- w Kruszynie (powiat częstochowski)²⁰;
- w Międzyrzeczu (powiat bieruńsko-lędziński)²¹.

Wszystkie trzy przypadki miały miejsce w okresie obowiązywania pierwszego z zarządzeń i były zgodne z jego zapisami. Komendant każdorazowo powoływał komisję celem oceny przydatności pojazdu. W skład komisji wchodziła przepisowa liczba członków, tj. trzy osoby (pracownicy KM PSP), w tym dwóch (w pierwszym i drugim przypadku) oraz jeden (w trzecim przypadku) przedstawiciele komórki właściwej ds. gospodarki transportowej, tj. Sekcji Kwatermistrzowsko-Technicznej Komendy. Komisja uznała pojazdy za zbędne z przyczyn eksploatacyjnych (pierwszy²² i trzeci²³ z ww. pojazdów) oraz technicznych (drugi²⁴ ww. z pojazdów), a następnie (po akceptacji Komendanta) wystąpiła z wnioskiem do KW PSP o zgodę na uznanie sprzętu transportowego za zbędny. KW PSP każdorazowo uwzględniał wniosek Komendy oraz wskazywał miejsce dalszej eksploatacji sprzętu, tj. wybrane

---

¹² Samochód operacyjny – SLOp – w 2024 r. oraz ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy GCBA – w 2025 r.

¹³ Samochód ratownictwa technicznego – SRt – w 2023 r.

¹⁴ Średni samochód ratowniczo-gaśniczy – GBA – w 2023 r. oraz samochód z podnośnikiem hydraulicznym – SHD – w 2025 r.

¹⁵ Samochód operacyjny – SLOp – w 2024 r.

¹⁶ Samochód operacyjny – SLOp – w 2024 r.

¹⁷ Dz. Urz. KGSPoż z 2020 r. poz. 3.

¹⁸ Dz. Urz. KGSPoż z 2025 r. poz. 9.

¹⁹ Ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy – GCBA Scania – w 2023 r. Stan techniczny: sprawny.

²⁰ Samochód ratownictwa technicznego – SCRt Mercedes-Benz – w 2023 r. Stan techniczny: niesprawny.

²¹ Średni samochód ratowniczo-gaśniczy – GBA Renault – w 2025 r. Stan techniczny: sprawny.

²² Norma eksploatacji zgodnie z Zarządzeniem dla ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego: 10 lat; Okres eksploatacji: 16 lat, tj. 160% normy.

²³ Norma eksploatacji zgodnie z Zarządzeniem dla średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego: 8 lat; Okres eksploatacji: 15 lat, tj. 187,5% normy.

²⁴ Uszkodzenie silnika. Przewidywany koszt naprawy (części zamiennych) przekraczał wartość 40% wartości sprzętu, ustalonej przez uprawnionego rzeczoznawcę.

jednostki OSP. Przekazanie pojazdów przez KM PSP potwierdzone było poprzez protokoły zdawczo-odbiorcze.

(akta kontroli tom I str. 37-41, 50, 55-57, 86, 151, 159-161, 931-938; tom II str. 1, 4-146, 254-259, 281-297, 808-809)

W związku z działaniami w zakresie przekazywania ww. pojazdów do OSP nie wystąpiły niedobory w wyposażeniu Komendy, gdyż posiadany zasób pozwalał na zabezpieczenie jej potrzeb.

(akta kontroli str. tom I str. 37-41, 44-46, 133-137; tom II str. 4-6, 471, 474, 808-809)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Wyposażenie Komendy w pojazdy ratowniczo-gaśnicze przez cały okres objęty kontrolą odpowiadało standardom minimalnego wyposażenia komend powiatowych i miejskich PSP. Pojazdy uznane za zbędne były przekazywane jednostkom OSP w sposób zgodny z Zarządzeniem nr 1 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 24 stycznia 2020 r. w sprawie gospodarki transportowej w jednostkach organizacyjnych PSP i bez szkody dla możliwości operacyjnych Komendy.

OBSZAR

2. Przygotowanie, realizacja i nadzór nad zadaniem inwestycyjnym budowy jednostki ratowniczo - gaśniczej w Bieruniu

Opis stanu
faktycznego

1. Zadanie inwestycyjne pn. *Budowa JRG w Bieruniu* było ujęte w informacji dotyczącej potrzeb finansowych przesłanych do Komendy Głównej²⁵ w ramach prac nad projektem ustawy o ustanowieniu *Programu Rozwoju Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022-2025*, o czym KW PSP poinformowała Komendę, pismem z 3 marca 2021 r. Szacunkowa wartość inwestycji wynosiła 10 500 tys. zł

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w ww. piśmie, Komenda otrzymała polecenie pozyskania odpowiedniej nieruchomości gruntowej, niezbędnej do realizacji przedmiotowej inwestycji z zachowaniem wskazań ujętych w wytycznych do projektowania strażnic PSP. W związku z ww. poleceniem, na mocy aktów notarialnych z 31 marca i 7 lipca 2022 r., Komenda przejęła w zarząd trwały od Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego dwie działki o łącznej powierzchni 1,3981 ha i uzyskała nieodpłatną służebność przejazdu i przechodu na dodatkowej działce o powierzchni 0,0500 ha.

W sprawie planowania ww. inwestycji Komendant wyjaśnił, że od lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku (...) toczyły się rozmowy z samorządem odnośnie umiejscowienia jednostki PSP na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego. W 2020 r. Starostwo Powiatowe w Bieruniu opracowało założenia funkcjonalno-użytkowe planu budowy Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej. (...). Wiążąca decyzja w sprawie budowy zapadła wraz z wpisaniem inwestycji do Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022-2025.

(akta kontroli str. 210, 539, 589-592)

²⁵ Dalej: KG PSP.

W uzasadnieniu konieczności budowy *JRG*, przedstawionym w Programie inwestycji oraz jego aktualizacji podpisanymi ze strony wnioskującego przez *Komendanta* (odpowiednio z 14 lipca 2022 r. i 18 lutego 2025 r.), zatwierdzonym przez *ŚKW PSP* (odpowiednio 14 lipca 2022 r. i 19 marca 2025 r.) wskazano, że realizacja przedsięwzięcia będzie miała na celu:

- poprawę bezpieczeństwa operacyjnego²⁶, poprzez skrócenie czasu dojazdu do zdarzeń na terenie powiatu bieruńsko-łędzińskiego²⁷ oraz zwiększenie bezpieczeństwa na terenie miasta Tychy²⁸, co miało kluczowe znaczenie w ratowaniu życia i mienia na tym obszarze,
- optymalizację Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego²⁹ i uzupełnienie sieci jednostek *PSP* w regionie, co miało się przełożyć na lepszą organizację i koordynację działań ratowniczych w ramach *KSRG*,
- poprawę warunków służby przez zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych, socjalnych i technicznych dla funkcjonariuszy, sprzyjających efektywności ich pracy,
- usprawnienie współpracy z lokalnymi władzami (lokalizacja *JRG* przy siedzibie Starostwa) i służbami (przy KP Policji).

(akta kontroli str. 146-170, 496-542, 543-589, 1345-1347)

Zadanie inwestycyjne budowy *JRG* w *Bieruniu* zrealizowano w ramach ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu *Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, PSP i Służby Ochrony Państwa w latach 2022-2025*, o ustanowieniu *Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2022-2025* oraz o zmianie ustawy Policji i niektórych innych ustaw³⁰. Koszt budowy, według planu inwestycji budowlanych do realizacji w ramach programu modernizacji miał wynieść 12 500 tys. zł³¹. Po zaktualizowaniu tabeli zakresów i kosztów inwestycji budowlanych w ramach ww. programu, planowane koszty wzrosły do 19 500 tys. zł³². Po kolejnej aktualizacji uzgodnienia programu inwestycji i planu nakładów finansowych przedsięwzięcia budowy *JRG* w *Bieruniu*, z dnia 22 listopada 2023 r. Wojewoda Śląski ustalił ostateczny koszt budowy *JRG* w *Bieruniu*, który wynosił 19 626,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 602-617)

Potrzeby użytkowe obiektu według *Programu Inwestycji* zostały sformułowane na podstawie wytycznych *KG PSP* z dnia 30 maja 2018 r., w sprawie ramowych

---

²⁶ Obszarem operacyjnego (administracyjnego) działania Komendy jest teren miasta Tychy oraz powiat bieruńsko - łędziński. Obszar chroniony Komendy obejmuje teren miasta Tychy i teren powiatu bieruńsko - łędzińskiego (z wyjątkiem wsi Międzyrzecze i małej części miasta Imielin z autostradą A4, a także teren gminy Kobiór (obszar operacyjny KP *PSP* Pszczyna)

²⁷ W wystąpieniu pokontrolnym NIK z 27 października 2020 r. w zakresie Funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego wskazano na uzasadnioną konieczność utworzenia drugiej *JRG* w *Bieruniu* w celu skrócenia czasów dojazdów do zdarzeń na terenach graniczących z innymi miastami / powiatami.

²⁸ W przypadku prowadzenia przez Komendę działań ratowniczo - gaśniczych w powiecie bieruńsko - łędzińskim.

²⁹ Dalej: *KSRG*.

³⁰ Ustawa weszła w życie 1 stycznia 2022 r., Dz.U. z 2024 r. poz. 86, dalej: *Program modernizacji*.

³¹ Zgodnie z informacją KW *PSP* z dnia 14 kwietnia 2022 r.

³² Pismo KW *PSP* z 8 czerwca 2022 r.

wymagań funkcjonalno-użytkowych obiektów strażnic PSP³³. Powierzchnia użytkowa obiektu, po zmianach zwiększających wynosiła 1 805,38 m².

(akta kontroli str. 543-594, 698-708, 995-998)

Wymagania dla budowanej JRG2 dotyczyły m.in.:

1) Dla wymogów funkcjonalności i operacyjności:

- Gotowość bojowa: Infrastruktura zaprojektowana dla 24-godzinnego trybu pracy, zapewniająca szybki, bezkolizyjny dostęp do garaży (m.in. poprzez ześlizgi).
- Logistyka i serwis: Pełne zaplecze do garażowania, konserwacji sprzętu, mycia węży oraz magazynowania materiałów (izolacja substancji niebezpiecznych).
- Szkolenia i warunki pracy: Specjalistyczne sale edukacyjne, infrastruktura do ćwiczeń fizycznych oraz bezpieczne warunki pracy (strefy czyste/brudne).

2) Dla systemów technicznych i instalacji:

- Łączność i alarmowanie: Integracja z Systemem Wspomagania Dowodzenia (SWD), automatyka bram, oświetlenie alarmowe i radiowęzeł.
- Bezpieczeństwo i higiena: Systemy wyciągu spalin, czujniki CO/LPG, separatory ropopochodne oraz pełny system sygnalizacji pożaru (SSP) dostosowany do obsługi w sprzęcie ochronnym.
- Autonomia: Niezależne zasilanie awaryjne (agregat, UPS) oraz monitoring wizyjny (CCTV).

3) Dla podziału przestrzennego (strefowanie):

- Strefa I (biurowo-socjalna): Dwukondygnacyjna; obejmuje stanowisko kierowania, biura, sypialnie, zaplecze socjalne oraz salę edukacyjną (dostępną dla osób z niepełnosprawnościami).
- Strefa II (operacyjno-techniczna): Parterowa; hala garażowa z bramami szybkobieżnymi, magazyny oraz zaplecze logistyczne.

4) Dla standardów wykończenia:

- Zastosowanie materiałów odpornych na duże obciążenia i chemikalia (posadzki antypoślizgowe), instalacje sprężonego powietrza przy stanowiskach pojazdów oraz systemy szybkiego napełniania wodą.

(akta kontroli str. 999-1073, 1074-1134, 1135-1250, 1251-1344)

2. W ramach realizacji zadania budowy JRG w Bieruniu, KM PSP w Tychach³⁴ przeprowadziła cztery postępowania o udzielenie zamówień publicznych w trybie podstawowym, które obejmowały:
  - wykonanie usługi opracowania wielobranżowej dokumentacji projektowej i technicznej dla zadania budowy JRG w Bieruniu (zadanie nr 1)³⁵. Postępowanie przeprowadzono na podstawie art. 275 pkt 1 PZP, a umowę z wykonawcą – Zespołem Projektowym, zawarto 20 września 2022 r. Wynagrodzenie w wysokości zgodnej z zawartą umową, tj. 180

---

³³ Dalej: *Wytyczne funkcjonalno-użytkowe KG PSP*.

³⁴ Dalej: *Zamawiający*.

³⁵ Wartość zamówienia oszacowano w wysokości 236 585,36 zł, co stanowiło równowartość 53 122,27 €, [kurs euro dla szacowania wartości zbadanych postępowań niezmiennie w wysokości 4,4536].

000 zł brutto, zostało wypłacone po zakończeniu prac w tym samym roku³⁶,

- pełnienie funkcji Inwestora zastępczego budowy *JRG w Bieruniu* (zadanie nr 2)³⁷. Postępowanie przeprowadzono na podstawie art. 275 pkt 1 *PZP* a umowę z wykonawcą inwestorem zastępczym zawarto 7 czerwca 2023 r. Wartość realizacji zadania według umowy wynosiła 441 103 zł brutto a wynagrodzenie w wysokości zgodnej z umową wypłacono w latach 2023-2025 w wysokości odpowiednio 88 221 zł, 154 386 zł i 198 496 zł.³⁸,

- budowę *JRG w Bieruniu* (zadanie nr 3)³⁹. Postępowanie przeprowadzono na podstawie art. 275 pkt 2 *PZP*, jednak postępowanie zostało unieważnione na podstawie art. 255 ust 3 *PZP*, bowiem cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

W dokumentacji drugiego postępowania w ww. zakresie po przeprowadzeniu analizy kosztorysu *Komenda* zrezygnowała m.in. z wykonania boiska, wieży do ćwiczeń oraz zmieniając formę wykonania elewacji, które to elementy nie były wymogami obligatoryjnymi określonymi w wytycznych *KG PSP* z dnia 30 maja 2018 r., w sprawie ramowych wymagań funkcjonalno-użytkowych obiektów strażnic *PSP*⁴⁰,

- budowę *JRG w Bieruniu* (zadanie nr 4). Postępowanie przeprowadzono na podstawie art. 275 pkt 2 *PZP* a umowę z wykonawcą, zawarto 31 października 2023 r. Wartość realizacji zadania według umowy wynosiła 17 190 264,71 zł brutto, natomiast po wprowadzeniu zmian wynikających z trzech aneksów⁴¹, wartość umowy wzrosła o 8,43% do kwoty w wysokości 18 639 173,68 zł brutto. Wynagrodzenie w wysokości zgodnej z zawartą umową po zmianach wypłacono w latach 2023-2025 w wysokości odpowiednio 1 087 626 zł, 9 738 362,6 zł i 7 813 185,1 zł.

Wysokość wynagrodzeń wykonawców, terminy realizacji zadań oraz przedmiotów zadań ujętych w umowach była zgodna z zapisami zawartymi w złożonych ofertach.

(akta kontroli str. 211-212, 213-255, 256-294, 295-333, 334-429, 425-429, 435-439)

3. Zgodnie z art. 44 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴² środki na realizację inwestycji, zostały ujęte w planie finansowym *Komendy*. W kolejnych latach 2022-2025 zaplanowano

---

³⁶ Protokół zdawczo – odbiorczy z dnia 7 grudnia 2022 r.

³⁷ Wartość zamówienia oszacowano w wysokości 435 772 zł, co stanowiło równowartość 92 893,35 €.

³⁸ Sprawozdanie końcowe z dnia 13 sierpnia 2025 r.

³⁹ Wartość zamówienia oszacowano dla obydwu postępowań budowlanych w wysokości 15 251 445,53 zł, co stanowiło równowartość 3 424 520,73 €.

⁴⁰ Dalej: *Wytyczne funkcjonalno-użytkowe KG PSP*.

⁴¹ Aneks nr 1 z dnia 21 listopada 2024 r., zwiększenie o wynagrodzenia do kwoty 17 918 470,82 zł, aneks nr 2 z dnia 7 maja 2025 r., zwiększenie o wynagrodzenia do kwoty 18 466 475,22 zł, aneks nr 3 z dnia 10 czerwca 2025 r., zwiększenie o wynagrodzenia do kwoty 18 639 173,68 zł. Podstawą wprowadzenia do umowy ww. aneksów było pięć protokołów konieczności, sporządzonych na podstawie art. 455 ust 1 pkt 4 i ust 2 *PZP*,

⁴² Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.

wydatkowanie na ten cel łącznie 19 626 067 zł (odpowiednio 189 000 zł, 1 241 067 zł, 8 296 000 zł i 9 900 000 zł).

Płatności związane z realizacją przedmiotowego zadania inwestycyjnego były dokonywane po uprzednim otrzymaniu środków finansowych ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego⁴³. Procedura pozyskiwania funduszy przebiegała każdorazowo w następujący sposób: po otrzymaniu faktur dokumentujących realizację poszczególnych etapów zadania, *Komenda* występowała do *ŚUW* z wnioskiem o uruchomienie środków, przedkładając przedmiotowe faktury jako dokumentację uzupełniającą. Po akceptacji wniosku, środki finansowe były przekazywane na rachunek bankowy *Komendy* za pośrednictwem Miasta Tychy, co umożliwiało terminowe uregulowanie należności wobec wykonawców. Główna księgowa *Komendy* wyjaśniła w tej sprawie, że *w związku z powyższym sposobem realizacji zadania nie było przypadku zwracania niewykorzystanych środków finansowych.*

(akta kontroli str. 602-617, 633-646, 647-698)

Badanie dokumentacji trzech ww. postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wykazało, że przestrzegano przepisów określonych w *PZP* w zakresie:

- wartości zamówień, którą ustalono na podstawie rozeznania rynku (zadanie nr 1), kalkulacji kosztów (zadanie nr 2) i kosztorysu. Badanie dokumentacji trzech ww. postępowań o udzielenie zamówienia wykazało zastosowania dopuszczalnego (dla zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne, a jednocześnie równej lub wyższej niż 130 000 zł netto) trybu postępowania podstawowego bez negocjacji dla zadania nr 1 i nr 2 (art. 275 pkt 1 *PZP*) oraz trybu postępowania podstawowego z opcją negocjacji dla zadania nr 3 i nr 4 (art. 275 pkt 2 *PZP*).
- wszczęcia postępowań o udzielenie zamówień przez zamieszczenie ogłoszeń o zamówieniach w Biuletynie Zamówień Publicznych⁴⁴ (art. 276 ust 1 *PZP*) oraz opublikowanie na stronie internetowej Zamawiającego platformazakupowa.pl.⁴⁵ W trzech przypadkach dla zadania nr 1, nr 3 i nr 4 dokonano zmiany ogłoszeń, które również ogłoszono w *BZP* i na stronie zamawiającego. Ogłoszenia zawierały elementy wymagane rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w *BZP*⁴⁶,
- sporządzenia oraz opublikowania w całości na stronie zamawiającego, specyfikacji warunków zamówienia⁴⁷. W czterech przypadkach, w których doszło do zmiany SWZ (zadanie nr 1, zadanie nr 3 [dwie zmiany] i zadania nr 4), dokonano zmian na podstawie art. 286 ust. 1 w zakresie terminu związania ofertą [w trzech postępowaniach], miejsca oraz terminu składania i otwarcia ofert [w trzech postępowaniach] i terminu wykonania zamówienia [w jednym

---

⁴³ Dalej *ŚUW*.

⁴⁴ Dalej: *BZP*.

⁴⁵ Dalej: *strona zamawiającego*.

⁴⁶ Dz. U. poz. 2439.

⁴⁷ Dalej: *SWZ*.

- postępowaniu]. Ww. ogłoszenia zostały opublikowane na stronie zamawiającego,
- określenia zasad dotyczących realizacji obowiązków informacyjnych w zakresie przetwarzania danych osobowych,
  - opisanie przedmiotu zamówienia w przypadku robót budowlanych (zadanie nr 3 i nr 4) za pomocą programu funkcjonalno-użytkowego, z uwzględnieniem dostępności dla osób niepełnosprawnych (art. 100 ust. 1 *PZP*),
  - wymagania spełnienia warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej lub zawodowej, a także w przypadku zamówień na roboty budowlane zatrudnienia wskazanego personelu na podstawie stosunku pracy (art. 95 ust 1 i art. 116 *PZP*),
  - stosowania kryteriów oceny ofert dla zadania nr 1 i nr 2 zgodnie z art. 246 ust. 1 *PZP*. Cena nie była jedynym kryterium albo kryterium o wadze przekraczającej 60%⁴⁸. W przypadku zadania nr 3 i nr 4 zamawiający skorzystał z art. 246 ust 2 *PZP*, bowiem w dokumentacji projektowej stanowiącej opis przedmiotu zamówienia robót budowlanych, określone zostały wymagania jakościowe dla głównych elementów składających się na przedmiot zamówienia i w związku z tym cena, która również nie była jedynym kryterium oceny oraz kryterium o wadze przekraczającej 90%⁴⁹,
  - wymagania złożenia oświadczeń w trybie art. 56 ust. 4 w zw. z art. 56 ust. 1-2 i ust. 3 *PZP*, tj. *Komendant* oraz pracownik do spraw zamówień publicznych, dokonujący czynności w postępowaniu złożyli oświadczenia w ww. trybie,
  - powołania komisji przetargowych (art. 53 ust 2 *Pap*), której członkowie złożyli oświadczenia określone w art. 56 ust 4 *PZP*,
  - określenia w ogłoszeniach oraz w *SWZ* terminów składania ofert i terminów związania ofertą (zgodnie z art. 283 i 307 *PZP*),
  - udostępniania na stronie zamawiającego informacji o kwocie, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia (art.275 pkt 3 *PZP*),
  - wymagania od wykonawców złożenia wraz z ofertą oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu i spełnianiu warunków udziału, na podstawie art. 125 ust. 1 *PZP*,
  - przestrzegania obowiązku niezwłocznego informowania wykonawców o wyborze oferty najkorzystniejszej i ogłoszenia o wyniku postępowań. Ogłoszenia zostały zamieszczone w *BZP* oraz na stronie zamawiającego w wymaganym terminie (art. 216 ust 3 *PZP*),
  - wymagania wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy – we wszystkich przypadkach. Wybrani wykonawcy wnieśli je w terminie i w kwocie określonej w art. 452 ust. 2 *PZP*,
  - zawarcia w umowach planowanych terminów zakończenia usługi lub robót budowlanych oraz warunków wypłaty wynagrodzenia, a także

---

⁴⁸ Pozostałymi kryteriami były: dla zadania nr 1 doświadczenie projektanta w branży architektonicznej (waga od 0 do 40 pkt) a dla zadania nr 2, doświadczenie inspektora nadzoru robót budowlanych w specjalności konstrukcyjno - budowlanej (waga 20 pkt) i dyspozycyjność inspektora nadzoru robót budowlanych w specjalności konstrukcyjno - budowlanych.

⁴⁹ Pozostałymi kryteriami dla zadania nr 3 i nr 4 było, doświadczenie kierownika budowy (waga 5 pkt) i przedłużenie przez oferenta okresu gwarancji (waga 5 pkt w zależności od okresu przedłużenie gwarancji).

zasad wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy,

- zawarcia w umowach kwot wynagrodzeń dla wykonawców tożsamy z kwotami wynikającymi ze złożonych ofert,
- sporządzenia protokołów z postępowań komisji przetargowych na wzorze określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pacy i Technologii z 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów i dokumentacji postępowania⁵⁰. Sporządzone protokoły były przechowywane w jednostce.

(akta kontroli str. 211-255, 256-429, 443-460, 726-927, 1382-1386)

W wyniku przeprowadzonych postępowań dla realizacji zadania nr 1 wpłynęło pięć ofert, dla zadania nr 2 dwie oferty, dla zadania nr 3 – 14 ofert i dla zadania nr 4 – 10 ofert. Żadna oferta z ww. wymienionych nie została odrzucona.

(akta kontroli str. 211-255, 256-429)

4. W wyniku oględzin przeprowadzonych w JRG⁵¹ ustalono, że inwestycja została zakończona. W dniu oględzin na terenie jednostki nie prowadzono już żadnych prac.

(akta kontroli str. 179-209, 618-632, 928-930)

5. W okresie objętym kontrolą w *Komendzie* nie przeprowadzono kontroli wewnętrznej realizowanej inwestycji. Natomiast zadanie budowy *JRG2* było nadzorowane przez *KW PSP*. W ramach tego nadzoru *Komendant* w okresie od 2 lutego 2023 r. do sierpnia 2025 r. przysyłał miesięczne informacje dotyczące realizacji inwestycji w zakresie rzeczowym i finansowym oraz zagrożeń realizacji inwestycji w tym zakresie. W informacji za wrzesień 2024 r. *Komendant* poinformował o wskazanych przez Wykonawcę błędach projektowych w zakresie stabilizacji gruntu oraz podbudowy pod place manewrowe oraz parkingi. Wezwane do usunięcia braków biuro projektowe dokonało korekt w projekcie.

Zgodnie z § 16 ust 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa⁵² inwestor po zakończeniu budowy w dniu 24 lipca 2025 r.⁵³ i przekazaniu do użytku inwestycji⁵⁴, sporządził rozliczenie dla Wojewody Śląskiego w wymaganym terminie (do 60 dni od dnia, w którym była uregulowana ostatnia płatność związana z finansowaniem inwestycji). Wojewoda Śląski po uzyskaniu potwierdzenia zrealizowanego zakresu rzeczowego inwestycji na podstawie zestawienia faktur wraz z potwierdzeniami ich zapłaty zaakceptował rozliczenie.

(akta kontroli str. 42-49, 430-434A, 595-601, 647-698, 931-994, 1348-1366)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komenda w sposób rzetelny przygotowała, nadzorowała, a następnie zrealizowała i rozliczyła zadanie inwestycyjne dotyczące budowy siedziby *JRG*

⁵⁰ Dz. U. poz. 2434.

⁵¹ Czynności przeprowadzono w dniach 6 i 18 listopada 2025 r.

⁵² Dz.U. Nr 238, poz. 1579.

⁵³ Zakończenie inwestycji zostało udokumentowane protokołem odbioru końcowego technicznego oraz odbioru końcowego inwestycji podpisanym przez strony bez uwag.

⁵⁴ Decyzja o pozwoleniu na użytkowanie z dnia 21 lipca 2025 r. prawomocna od 22 lipca 2025 r. po zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

w Bieruniu. Sposób wyłaniania wykonawców oraz zastosowany tryb postępowania były zgodny z przepisami PZP.

OBSZAR 3. Pozyskiwanie wsparcia materialnego od podmiotów zewnętrznych

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z art. 19b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej⁵⁵ w pokrywaniu części kosztów funkcjonowania PSP mogą uczestniczyć: gmina, powiat lub samorząd województwa, natomiast według art. 19d wspomnianej ustawy osoby prawne lub fizyczne mogą uczestniczyć w ponoszeniu kosztów budowy strażnic, ich wyposażenia i utrzymania.

W latach 2022-2025 miało miejsce łącznie 21 przypadków uzyskania przez Komendę wsparcia materialnego od podmiotów zewnętrznych⁵⁶, z tego 14 przypadków dotyczyło wsparcia finansowego, a siedem – wsparcia rzeczowego. Wsparcie rzeczowe obejmowało m.in.: grunty pod budowę JRG w Bieruniu, sprzęt do rekreacji, sprzęt radiotelefoniczny i samochód osobowy. Natomiast wsparcie finansowe przeznaczone było w szczególności na zakup towarów i usług niezbędnych do utrzymania i funkcjonowania Komendy, zakup specjalistycznego sprzętu oraz doposażenie i zakup pojazdów.

W 13 przypadkach wsparcie pochodziło od przedsiębiorców⁵⁷, a w ośmiu przypadkach – od jednostek samorządu terytorialnego⁵⁸.

Pozyskiwanie wsparcia było każdorazowo uzasadniane potrzebami KM PSP. Działania w tym zakresie były podejmowane na prośbę/wniosek Komendanta, bądź z inicjatywy darczyńców.

(akta kontroli tom I str. 175-178, 210, 539, 589, 709-725; tom II str. 147-409)

2. Spośród 21 ww. przypadków uzyskania wsparcia przez Komendę, osiem obejmowało wsparcie z inicjatywy darczyńcy. Wsparcie to dotyczyło darowizn pieniężnych (cztery przypadki – na zakup towarów i usług niezbędnych do utrzymania i funkcjonowania Komendy) oraz darowizn rzeczowych (cztery przypadki – sprzęt do rekreacji, samochód osobowy, traktorek do koszenia trawy). Decyzję o przyjęciu takiego wsparcia podejmował każdorazowo Komendant, a w razie jego nieobecności – Zastępca Komendanta.

(akta kontroli tom I str. 175-178; tom II str. 147-149, 179-196, 225-237, 254-280, 334-346, 801, 804)

Odnosząc się do pytania o wydawanie poleceń pozyskiwania wsparcia w podmiotach zewnętrznych, Komendant wyjaśnił: *W kontrolowanym okresie nie były wydawane polecenia dotyczące pozyskiwania wsparcia od podmiotów zewnętrznych. Wszystkie darowizny zostały sfinalizowane albo na podstawie wystąpienia Komendanta Miejskiego PSP z prośbą o wsparcie, albo z inicjatywy podmiotów zewnętrznych, które zadeklarowały i udzieliły takiego wsparcia.*

Wybór podmiotów, do których KM PSP zwracała się z prośbą o wsparcie, był dokonywany w oparciu o analizę bieżących potrzeb jednostki, charakter realizowanych zadań, a także profil działalności potencjalnych darczyńców oraz ich możliwości rzeczowe lub organizacyjne. Podmioty te były wybierane

⁵⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 1312 ze zm.

⁵⁶ Z tego: pięć przypadków w 2022 r., trzy przypadki w 2023 r., sześć przypadków w 2024 r. i siedem przypadków w 2025 r.

⁵⁷ Łącznie od dziewięciu podmiotów.

⁵⁸ Łącznie od sześciu podmiotów.

spośród firm i instytucji, które ze względu na zakres prowadzonej działalności mogły udzielić wsparcia adekwatnego do potrzeb operacyjnych PSP, w szczególności w obszarze sprzętu, usług lub środków niezbędnych do realizacji zadań ustawowych. *Komendant* dodał: *Jednocześnie należy wskazać, że w części przypadków wsparcie było udzielane z inicjatywy samych podmiotów zewnętrznych, które zgłaszały chęć pomocy Komendzie Miejskiej PSP w Tychach.*

W 13 spośród 21 przypadków otrzymania wsparcia przez *Komendę* w latach 2022-2025, jego uzyskanie było poprzedzone prośbą o wsparcie. Dodatkowo *Komenda* zwracała się o wsparcie do trzech przedsiębiorców i jednego samorządu, jednak prośby te pozostały bez odpowiedzi.

(akta kontroli tom I str. 175-178, 210, 539, 589, 709-725; tom II str. 150-178, 197-202, 238-241, 244-245, 281-286, 298-309, 347-354, 371-386, 472, 476, 521-530, 801-802, 804-805)

Wartość otrzymywanego wsparcia była zwymiarowana (w złotych lub, zależnie od rodzaju darowizny również w sztukach, parach, kompletach, hektarach). Wartość darowizn była ustalana w szczególności na podstawie umów darowizny, porozumień o udzieleniu wsparcia, aktów notarialnych oraz załączonych faktur.

(akta kontroli tom II str. 147-183, 192-194, 198-199, 201-204, 225-229, 240-247, 254-256, 260-261, 263-264, 266-270, 285-288, 293-294, 300-303, 310-311, 334-340, 349-350, 353-357, 373-374, 377-378, 381-382, 385-386)

W latach 2022-2025 *KM PSP* zrealizowała łącznie 14 kontroli u podmiotów będących jej darczyńcami⁵⁹, z tego cztery w 2022 r., dwie w 2023 r., trzy w 2024 r. i pięć w 2025⁶⁰ r..⁶¹

- w wyniku trzech kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości;
- w ośmiu przypadkach, w których kontrola wykazała nieprawidłowości, zostały one usunięte w trakcie kontroli;
- w dwóch przypadkach nieprawidłowości zostały częściowo usunięte w trakcie kontroli, a częściowo po jej zakończeniu (Realizację zaleceń jednej z kontroli potwierdziła kolejna kontrola w jednostce. W drugim przypadku *Komendant* wszczął postępowanie administracyjne oraz wydał decyzję nakazującą usunięcie pozostałych nieprawidłowości. Przedsiębiorca terminowo przedstawił informację ws. ich usunięcia);
- w jednym przypadku nieprawidłowości zostały w pełni usunięte po zakończeniu kontroli (co potwierdziła kolejna kontrola w jednostce);
- dodatkowo w dziewięciu przypadkach zastosowano pouczenie o konieczności bieżącego przestrzegania przepisów przeciwpożarowych.

Komenda na lata 2022-2025 zaplanowała następującą liczbę kontroli:

- na rok 2022: 154 kontrole, z których nie wykonano 108, w tym pięciu kontroli u darczyńców *Komendy* (tj. 4,6% wszystkich niezrealizowanych kontroli w roku 2022);
- na rok 2023: 145 kontroli, z których nie wykonano 85, w tym pięciu kontroli u darczyńców *Komendy* (tj. 5,9% wszystkich niezrealizowanych kontroli w roku 2023);
- na rok 2024: 100 kontroli, z których nie wykonano 23⁶²;

⁵⁹ Łącznie u czterech podmiotów.

⁶⁰ Na dzień 4 grudnia 2025 r.

⁶¹ Ponadto na dzień zakończenia kontroli NIK (tj. 16 grudnia 2025 r.) jedna kontrola u darczyńcy znajdowała się w toku – planowany termin zakończenia: 9 stycznia 2026 r.

⁶² Nie wystąpiły przypadki niewykonania zaplanowanych kontroli u darczyńców *Komendy*.

- na rok 2025⁶³: 106 kontroli, z których nie wykonano 43, w tym trzech kontroli u darczyńców *Komendy* (tj. 7,0% wszystkich niezrealizowanych kontroli w roku 2025).

Jak wyjaśnił *Komendant*: *Plany kontroli są dokumentami wskazującymi, które obiekty powinny zostać poddane kontroli w danym roku. Niemniej jednak jest to jedynie plan, podczas gdy na podstawie przepisów szczegółowych na komendantów nałożono obowiązek realizacji szeregu innych czynności w zakresie wydawania opinii, stanowisk i postanowień dotyczących spełniania przez obiekty wymagań ochrony przeciwpożarowej. Są to kontrole, których nie można zaplanować w planie pracy, ponieważ wynikają one ze zgłoszeń osób prywatnych, firm i instytucji. Kontrole na wniosek z uwagi na ich terminowość mają pierwszeństwo przed kontrolami realizowanymi z planu pracy. Jeżeli w danym czasie nie są realizowane kontrole na wniosek, dopiero wtedy realizowane są kontrole z planu pracy. Kontrolami dodatkowymi, mającymi priorytet, są kontrole realizowane w trybie art. 56 ustawy – Prawo budowlane, kontrole zlecane przez starostwa powiatowe i Marszałka Województwa Śląskiego w zakresie gospodarki odpadami, kontrole dotyczące wydawania zaświadczeń dla punktów przedszkolnych, żłobków, placówek opiekuńczo – wychowawczych, imprez masowych itp. Z uwagi na ograniczoną liczbę funkcjonariuszy (4 osoby) oraz dodatkowo realizowanie przez nich zadań nie tylko z zakresu kontrolno-rozpoznawczego, ale również innych powierzonych obowiązków, np. służby BHP w KM PSP, pełnomocnika ds. równego traktowania, kierownika kancelarii niejawnej, służb na podziale bojowym itp., ilość dostępnego czasu na realizację kontroli jest ograniczona.*

(akta kontroli str. 410-470, 555-729, 733-735, 808-809)

3. Zasób preparatu Sintan⁶⁴, jakim dysponowała *KM PSP* w okresie objętym kontrolą wynosił od 379 do 1346 litrów. Zapasy ww. środka były uzupełniane poprzez zakup bądź przekazanie przez *KW PSP*. Preparat Sintan nie był przedmiotem żadnej przekazanej w tym czasie na rzecz *Komendy* darowizny. Jak podał *Komendant*: *Dokumentacja związana z gospodarowaniem preparatem Sintan obejmowała zarówno jego przychód, jak i rozchód, z wyszczególnieniem każdej partii dostawy oraz każdorazowego wydania preparatu. Ewidencja ta była prowadzona w formie tabeli, gdzie bieżące zużycie wprowadzali strażacy podziału bojowego JRG, a przychód sekcja Kwatermistrzowsko-Techniczna. Sposób ten pozwala na bieżące śledzenie obrotu materiałowego i pełną identyfikację źródeł dopływu oraz sposobu wykorzystania preparatu (...). Minimalny stan zapasu (...) ustalano każdorazowo w oparciu o dotychczasowe zużycie, przewidywane potrzeby operacyjne oraz możliwości finansowe jednostki. W obowiązujących przepisach nie określono normatywów minimalnego zapasu tego preparatu dla jednostek PSP, dlatego poziom zapasu był dostosowywany indywidualnie do realnych potrzeb i warunków. W okresie 2022-2025 nie odnotowano żadnych braków preparatu (...), które mogłyby zakłócić lub utrudnić realizację zadań operacyjnych *Komendy Miejskiej PSP* w Tychach. Zapas preparatu był utrzymywany w sposób zapewniający ciągłość gotowości operacyjnej. Gospodarka preparatem (...) była prowadzona zgodnie z zasadami racjonalnego i efektywnego zarządzania zapasami, a podejmowane działania zapewniały stałą*

⁶³ Wg stanu na dzień 4 grudnia 2025 r.

⁶⁴ Używanego w akcjach ratowniczych do usuwania zanieczyszczeń.

dostępność preparatu. Proces ten realizowano w sposób gwarantujący zarówno ciągłość operacyjną, jak i gospodarne wykorzystanie posiadanych środków.

(akta kontroli tom II str. 472, 475, 753-778, 781-782, 802, 805, 808-809)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Przyjmowanie przez *Komendę* darowizn pieniężnych i rzeczowych od samorządów oraz przedsiębiorców odbywało się zgodnie z przepisami i nie naruszało zasad finansowania *PSP*. Pozyskiwanie wsparcia zewnętrznego nie wpływało na bezstronność Komendanta jako organu administracji i było realizowane z zachowaniem zasady równego traktowania podmiotów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie pozyskiwania środka do neutralizacji zanieczyszczeń (*Sintan*).

OBSZAR

4. Prowadzenie działań związanych z promocją czujników zamieszczoną na pojazdach ratowniczo-gaśniczych

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, *Komenda* brała udział w prowadzonej pod auspicjami Wojewody Śląskiego, kampanii edukacyjno-informacyjnej pn. „Czujka na straży twojego bezpieczeństwa”, mającej na celu ograniczenie poszkodowanych i ofiar w zdarzeniach spowodowanych zatruciem dymem lub tlenkiem węgla (czadem) poprzez promowanie bezpiecznych zachowań polegających na zwiększeniu świadomości w zakresie instalowania i używania czujek dymu oraz tlenku węgla w domach i mieszkaniach.

W piśmie z 22 marca 2022 r.⁶⁵, *KW PSP* zwrócił się z prośbą do jednostek podległych o rozpropagowanie informacji o ww. kampanii za pośrednictwem kanałów komunikacyjnych.

Poleceniem z 4 września 2024 r.⁶⁶, *KW PSP* nakazał zintensyfikowanie działań w zakresie propagowania wśród społeczeństwa stosowania czujek dymu i czadu poprzez realizację kampanii informacyjnych w mediach społecznościowych oraz wszelkimi innymi dostępnymi kanałami, również we współpracy z mediami (prasa, radio, telewizja itp.).

W związku z powyższym z dniem 30 sierpnia 2024 r. *Komenda* podjęła z własnej inicjatywy działania mające na celu opracowanie w uzgodnieniu z drukarnią internetową, treści apelu do społeczeństwa, dotyczącego zachęcenia do dbania o swoje bezpieczeństwo i zamontowanie czujki dymu i czadu. Apel z grafiką czujki został wydrukowany na folii samoprzylepnej, którą następnie oklejano pierwsze rolety zamykające schowki z wyposażeniem pojazdów gaśniczych. Pierwszy oklejony pojazd zaprezentowano w informacji na stronie internetowej Polskiego serwisu pożarniczego *Remiza.pl* w dniu 25 września 2024 r.

W piśmie Komendy Głównej *PSP* z 14 października 2024 r.⁶⁷, Biuro Logistyki *KG PSP* zajęło stanowisko o możliwości *oklejenia samochodów treściami kampanii społecznych i edukacyjnych inicjowanych przez KG PSP i realizowanych przez jednostki organizacyjne PSP*.

(akta kontroli str. 26-32, 42-43, 47-49, 172-174, 485-486)

⁶⁵ Sygn. Pisma WKM.0643.6.2022.MO.

⁶⁶ Sygn. Pisma WO.0643.25.2024.SG

⁶⁷ Sygn. pisma BKG-II.0754.13.2024.

Oględziny, przeprowadzone 6 listopada 2025 nr., wykazały, że na bocznych powierzchniach ośmiu pojazdów⁶⁸ (z 15 pojazdów ogółem będących w dyspozycji KM PSP), za kabinami pojazdów na pierwszych podnoszonych żaluzjach umożliwiających dostęp do sprzętu i wyposażenia, na czerwonym tle, białymi literami umieszczono dwuczłonowy apel o charakterze edukacyjnym o treści: w górnej części „Zadbaj o swoje bezpieczeństwo” i w dolnej części „zainstaluj czujkę dymu i czadu”. W środku, pomiędzy górną i dolną częścią napisu umieszczono białą grafikę urządzenia sygnalizacyjnego. Ww. treści i grafika miały formę neutralną i nie zawierały nazwy żadnego producenta, marki urządzenia lub nazwy produktu, nie wskazywały również konkretnego sprzedawcy tych urządzeń.

Ponadto na jednym z pojazdów na tylnej roletce producent pojazdu umieścił apel o treści *Korytarz ratunkowy – zjedź do krawędzi jezdni*.

Treść ww. apeli, miejsca ich umieszczenia oraz zastosowany inny krój i wymiary liter nie naruszały postanowień załącznika nr 1, rozdziału III, pkt 9 zarządzenia nr 1 z 24 stycznia 2020 r. i zarządzenia nr 6 z 8 maja 2025 r.⁶⁹, Komendanta Głównego PSP w sprawie gospodarki transportowej w jednostkach organizacyjnych PSP, który stanowił, że inne niezbędne napisy i piktogramy na pojazdach i sprzęcie (na przykład wskazanie darczyńcy, określenie źródła finansowania), należy sporządzać w kolorze i o kroju liter różniącym się od numeru operacyjnego lub numeru na sprzęcie.

Z tytułu zakupu ww. oklein Komenda poniosła koszty w wysokości 3 037 zł.

(akta kontroli str. 7-25, 35-41, 42-43, 47-49, 50-88, 89-129, 138-141, 142, 485-486)

W latach 2022-2025 (do dnia 13 listopada) liczba zdarzeń związanych z włączonymi czujkami (tlenku węgla oraz gazu ziemnego) do których zadysponowano wyjazd alarmowy wynosiła odpowiednio 164, 183, 251 i 323.

W roku 2025 odnotowano wzrost liczby wyjazdów w 2025 r. związanych z sygnałami o pojawieniu się dymu lub czadu (do 13 listopada) o 29 % w porównaniu z rokiem 2024 (kiedy rozpoczęto w Komendzie akcję oklejania pojazdów apelem zachęcającym do instalowania czujek dymu i czadu).

(akta kontroli str. 33-34)

Na stronie internetowej *Komendy*⁷⁰, w zakładce aktualności umieszczono apel dotyczący prewencyjnego montowania czujek mających na celu wykrywanie zagrożeń pożarami i zatruciami tlenkiem węgla oraz instrukcję montażu takich czujek.

(akta kontroli str. 21-25)

W związku z rozpoczętą akcją informacyjną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej i Rządowym Centrum Bezpieczeństwa dotyczącą *Poradnika bezpieczeństwa* w przygotowaniu społeczeństwa na wypadek różnego rodzaju zagrożeń, pismem z 22 października 2025 r.⁷¹, KW PSP poinformowała o podjęciu decyzji, aby każdy pierwszy samochód wyjazdowy z JRG PSP w województwie został oklejony naklejką informacyjną o treści *Poradnik bezpieczeństwa – przeczytaj, przećwicz*,

---

⁶⁸ Trzy średnie i trzy ciężkie samochody ratowniczo gaśnicze, jeden samochód z drabiną mechaniczną i jeden samochód ratownictwa technicznego.

⁶⁹ Dziennik Urzędowy KG PSP z 30 stycznia 2020 r., poz. 3 i z 9 maja 2025 r., poz. 9.

⁷⁰ <https://www.gov.pl/web/kmpsp/-tychy>

⁷¹ Sygn. Pisma WWPS.0643.25.2025.

zachowaj, na naklejce umieszczono grafikę poradnika wraz z trzema postaciami oraz kod QR. *KM PSP* zrealizowała ww. decyzję.

(akta kontroli str. 143-146)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Napisy i grafiki, którymi było oklejonych osiem samochodów ratowniczo-gaśniczych należących do *Komendy* związane były z kampanią edukacyjno-informacyjną, mającą na celu ograniczenie liczby zatruć wywołanych dymem lub tlenkiem węgla (czadem). Grafiki te nie miały charakteru komercyjnego i nie wskazywały żadnego konkretnego producenta ani sprzedawcy urządzeń do wykrywania dymu i czadu.

5. Współpraca z osobą/osobami prowadzącymi publikacje internetowe nt. działalności służb ratowniczo-gaśniczych

Opis stanu
faktycznego

W związku z pismami KW PSP z 22 marca 2022 r. i 4 września 2024 r. (opisanymi powyżej w pkt 1.4. niniejszego wystąpienia), dotyczącymi m.in. promowania bezpiecznych zachowań społeczeństwa poprzez kampanię informacyjną w mediach, w dniu 22 marca 2023 r. *Komendant* zawarł Porozumienie o współpracy z portalem 112. Porozumienie dotyczyło wzajemnej współpracy w zakresie udostępniania zdjęć i materiałów video z działań ratowniczo-gaśniczych i ćwiczeń funkcjonariuszy *Komendy* oraz druhów jednostek ochotniczych straży pożarnych z terenu powiatu bieruńsko-lędzkiego. Dodatkowo współpraca miała polegać na współorganizowaniu działań profilaktycznych, w tym m.in. nauki pierwszej pomocy. W Porozumieniu zadeklarowano przestrzeganie zasad i etyki dziennikarskiej oraz promowanie Straży Pożarnej i postaw obywatelskich.

Aneks nr 1 z 15 stycznia 2025 r., *Komendant* rozszerzył zapisy ww. Porozumienia poprzez przeprowadzanie w ramach działań profilaktycznych kampanii edukacyjnych (§ 1 ust.1 lit b) oraz dodał szczegółowe zapisy dotyczące m.in.:

- wprowadzenia zakazu działań mogących prowadzić do zakłóceń w pracy strażaków lub utrudnić realizację zadań ratowniczych, w tym w szczególności: podejmowania jakichkolwiek działań ingerujących w przebieg akcji bez zgody osoby kierującej działaniem ratowniczym, wydawania poleceń lub prób wpływania na decyzje dowódcy akcji przez osoby nieuprawnione, utrudniania dostępu do miejsca działań ratowniczych, używania dronów, kamer lub innych urządzeń rejestrujących bez zgody dowódcy akcji (w § 2, ust 1 i ust 2);
- wprowadzenia obowiązku podporządkowania się poleceniom dowódcy lub osoby wyznaczonej przez niego do kierowania działaniami ratowniczymi akcji w trakcie działań ratowniczych przez wszystkie osoby obecne na miejscu zdarzenia, w tym przez przedstawicieli Portalu 112 i innych mediów, obserwatorów lub osób trzecich (§ 3 ust. 1);
- wprowadzenia zasady, że publikowanie materiałów audiowizualnych oraz zdjęć z miejsca akcji ratowniczej jest dopuszczalne wyłącznie po zakończeniu działań ratowniczych po uzyskaniu zgody *Komendanta* lub osoby przez niego upoważnionej. *Komendant* zakazał także publikacji materiałów, które mogły ujawniać wizerunek poszkodowanych bez ich zgody, naruszać dobre imię służb ratowniczych, ujawniać dane techniczne lub taktyczne działań, które

mogłyby wpłynąć na bezpieczeństwo przyszłych interwencji (§ 4 ust. 1 i ust 2).

(akta kontroli str. 26, 29, 42, 46-47, 130-132, 171-173)

W okresie objętym kontrolą w rejestrze skarg i wniosków *KM PSP* nie odnotowano skarg dotyczących udziału w akcjach ratowniczych osób postronnych, niebędących funkcjonariuszami *PSP*. Nie było również skarg dotyczących publikowanych informacji oraz materiałów audio-wizualnych z akcji ratunkowo – gaśniczych prowadzonych przez *Komendę*.

Wybrani losowo funkcjonariusze *Komendy*⁷² wyjaśnili, że nie spotkali się z przypadkami dopuszczenia do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych osób postronnych niebędących funkcjonariuszami *PSP*, utrudniania działań strażaków przez osoby postronne, wkraczania w rejon prowadzonej akcji osób powołujących się na rzekome zezwolenie *Komendanta* na przebywanie w miejscu akcji oraz nie zaobserwowali sytuacji poruszania się za pojazdami Straży Pożarnej udającymi się na miejsce zdarzenia, pojazdów cywilnych używających niebieskich sygnałów świetlnych.

Komenda Miejska Policji w Tychach i Komenda Powiatowa w Bieruniu poinformowały, że w ww. okresie do Policji nie składano zawiadomień, skarg oraz nie docierały informacje dotyczące przeszkadzania lub utrudniania przez osoby postronne czynności wykonywanych przez funkcjonariuszy Straży Pożarnej w trakcie prowadzonych czynności ratowniczo-gaśniczych. Do Policji nie docierały informacje dotyczące wykorzystywania w pojazdach cywilnych niebieskich sygnałów świetlnych przez osoby nieuprawnione i wykorzystania urządzeń elektronicznych, w celu dotarcia do miejsc prowadzenia działań, w tym poruszania się za pojazdami Straży Pożarnej udającymi się na miejsce zdarzenia.

(akta kontroli str. 133-137, 440-442, 461-484, 487-495, 1367-1381)

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Komendant nie wyrażał zgody na angażowanie w działania operacyjne osób niebędących funkcjonariuszami *PSP*. Zasady współpracy z portalem internetowym, publikującym relacje oraz materiały audiowizualne z działań straży, zostały sformalizowane w drodze dwustronnego Porozumienia. Dokument ten zobowiązywał redakcję do unikania wszelkich działań, które mogłyby utrudniać pracę strażaków lub powodować zakłócenia w miejscu zdarzenia oraz do uwzględnienia konieczności zapewnienie ochrony wizerunku wszystkich uczestników akcji oraz poszanowanie prywatności osób poszkodowanych.

---

⁷² Sześciu funkcjonariuszy, którzy wzięli udział m.in. w akcji ratowniczo – gaśniczej po wybuchu w wielokondygnacyjnym bloku mieszkalnym mającym miejsce w dniu 1 kwietnia 2024 r. przy ul. Darwina 4.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli, odstąpiła od formułowania uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 30 grudnia 2025 r.

Kontroler

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Katowicach

Michał Nowak

St. inspektor kontroli państwowej

.....